

Helsingfors
stad

2016

Årsberättelse

Innehåll

- 5** Stadsdirektörens översikt
- 6** Stadsdirektörsroteln
- 10** Byggnads- och miljöväsendet
- 14** Bildningsväsendet
- 18** Stadsplanerings- och fastighetsväsendet
- 22** Social- och hälsovårdsväsendet
- 27** Stadens beslutsfattande
- 33** Stadens organisation
- 34** Fakta om Helsingfors
- 37** Bokslut: Ett bättre år än förväntat
- 40** Bokslutets nyckeltal
- 41** Verksamhetsutgifter, verksamhetsinkomster
- 43** Personal enligt verksamhetsområde
- 44** Stadens resultaträkning och finansieringsanalys samt balansräkning
- 48** Stadskoncernens verksamhet och ekonomi
- 50** Koncernens resultaträkning och finansieringsanalys samt balansräkning

Stadsdirektörens översikt

Bästa läsare

Helsingfors är en av de snabbast växande och framåtskridande metropolerna i Europa. Befolkningstillväxten prognostiseras fortsätta även i framtiden. Ett historiskt brytningsskede när det gäller byggande har i Helsingfors infallit under en både ekonomiskt och världspolitiskt utmanande tidsperiod.

Vi håller på att uppnå målet för balansering av ekonomin under räkenskapsperioden i enlighet med riktlinjerna i strategiprogrammet. Utgiftsnivån under fullmäktigeperioden har bestämts av det årliga målet på en procent för ökad produktivitet samt ändringen av kostnadsnivån och befolkningstillväxten. Skuldsättningen har under strategiperioden bromsats med hjälp av ett investeringstak samt genom att finansiera en större andel av investeringarna än tidigare med intern finansiering och inkomster från försäljning av fast egendom.

År 2050 beräknas invånarantalet i hela regionen uppgå till nästan två miljoner. I den nya generalplanen som godkändes på hösten förbereder man sig för att svara på de utmaningar som tillväxten för med sig. Betoningen av stadens havsnära karaktär förstärker dess identitet och dragningskraft. Allt flera stadsbor har möjlighet att njuta av havet i takt med att nya stadsdelar uppförs vid havet. De gamla befästningsöarna Skanslandet och Kungsholmen öppnades för allmänheten på våren och blev genast mycket populära. Nya undersökningar visar att näringsbelastningen i Östersjön har minskat och att man med hjälp av gemensamma åtgärder har lyckats hejda försämringen av havets ekologiska tillstånd.

Under året har man förberett sig för den nya organisationen som träder i kraft i början av juni 2017. Utöver ledarskapssystemet omvandlas även förvaltningsorganisationen till en centraförvaltning och fyra sektorer. Avsikten med ändringen är en tydligare återspeglning av valets resultat i stadens ledning, en förstärkning av delaktigheten och det demokratiska beslutsfattandet samt en bättre invånarinriktning och produktivitet.

Som en del av organisationsreformen skapas en ny modell för delaktighet och växelverkan för staden. I reformen utvecklas en modell för regional delaktighet och växelverkan samt deltagande budgetering, skapas en modell för volontärverksamhet och öppnas stadens lokaler för olika aktörer.

Den växande staden tjänar som ett försöksunderlag där så många som möjligt kan använda sig av öppna data och fungerande tjänster samt komma med idéer och göra Helsingfors till en alltmer imponerande plats att bo och arbeta i.

För turister är Helsingfors ett uppfriskande besöksmål vars dragningskraft i synnerhet består av stadskultur och natur. År 2016 registrerades 3,58 miljoner övernattningar i Helsingfors, vilket innebär en ökning på tre procent jämfört med förra året. På Helsingfors-Vanda flygplats överskred antalet resenärer 17 miljoner. Resandet med kryssningsfartyg har ökat i popularitet utan avbrott redan i snart tio år. Det är i synnerhet fråga om pendlingen mellan Tallinn och Helsingfors efter arbete alltmer och allt oftare är fritidsresenärerna turister från Fjärran Östern. Helsingfors Hamn är den livligaste passagerarhamnen vid Östersjön och i Kontinentaleuropa.

Jag vill tacka alla våra partner och vår personal för det gemensamma arbetet för Helsingfors och helsingforsarna.

Jussi Pajunen
stadsdirektör

Stadsdirektör Jussi Pajunen

- Allmän planering av stadens verksamhet och ekonomi
- Koncernstyrning
- Beredning av budgeten och övervakning av budgetefterlevnaden
- Centraliserad bokföring
- Intern revision
- Näringsfrågor, turism, evenemang
- Beredningsplanering
- Internationella frågor
- Kommunikation
- Personalpolitik

Stadsdirektörroteln's nyckeltal

Verksamhetsinkomster, miljoner euro	25,2
Verksamhetsutgifter, miljoner euro.....	194,9
Verksamhetsutgifter/invånare, euro.....	306,8
Antal anställda	1 025
Av hela personalen, %.....	2,7

Affärsverk som ingår i roteln*, omsättning, miljoner euro

Ekonomiförvaltningstjänsten (406).....	28,1
--	------

Förvaltningar*

Stadskansliet (602)
Revisionskontoret (17)

* I parentes antalet månads- och timavlönade anställda.

Stadsdirektörsroteln

Kännetecknande för stadens verksamhet var förberedelserna och beredskapen inför reformerna och ändringarna. Vid sidan av förberedelserna inför social- och hälsovårdsreformen och landskapsförvaltningsreformen fokuserade staden även på beredningen av det nya ledarskapssystemet och den nya sektorsorganisationen. Stadsfullmäktige godkände ändringarna i ledarskapssystemet i juni och beslutade om att övergå till en sektorsorganisation från och med den 1 juni 2017.

Under året fattades även många andra beslut som påverkar stadens utveckling och framtid. Det viktigaste av dessa torde vara Helsingfors nya generalplan som stadsfullmäktige godkände i oktober. Viktiga beslut som påverkar utvecklingen av kollektivtrafiken var godkännandet av projektplanerna för Spårjokern och projektet Kronbroarna.

År 2016 var positivare än prognostiserat för Helsingfors stads ekonomi. Stadens verksamhetsbidrag utföll bättre än budgeterat, skatteintäkterna ökade mer än prognostiserat och intäkterna från försäljningen av egendom var större än förväntat. Kassaflödet för verksamheten och investeringarna var positivt, cirka 159 miljoner euro, vilket gjorde det möjligt att minska stadens lånebestånd. Att målet att hejda ökningen i driftsutgifterna tas upp i strategin har visat sig vara ett fungerande sätt att styra ökningen av stadens utgifter. Målet har stävjat ökningen av utgifterna under strategiperioden och därmed bidragit till att balansera stadens ekonomi.

Staden växte

Folkmängden ökade med cirka 7 400 invånare och uppgick enligt faktacentralens förhandsuppgifter till cirka 635 181 i slutet av året. 14,6 procent av invånarna har ett främmande språk som modersmål. De svenskspråkiga

utgör nästan sex procent av helsingforsarna.

År 2016 fanns det totalt 421 500 arbetsplatser i Helsingfors. Antalet sysselsatta ökade med nästan tre procent jämfört med förra året men det gjorde även antalet arbetslösa ända fram till slutet av året. Arbetslöshetsgraden var 12,4 procent.

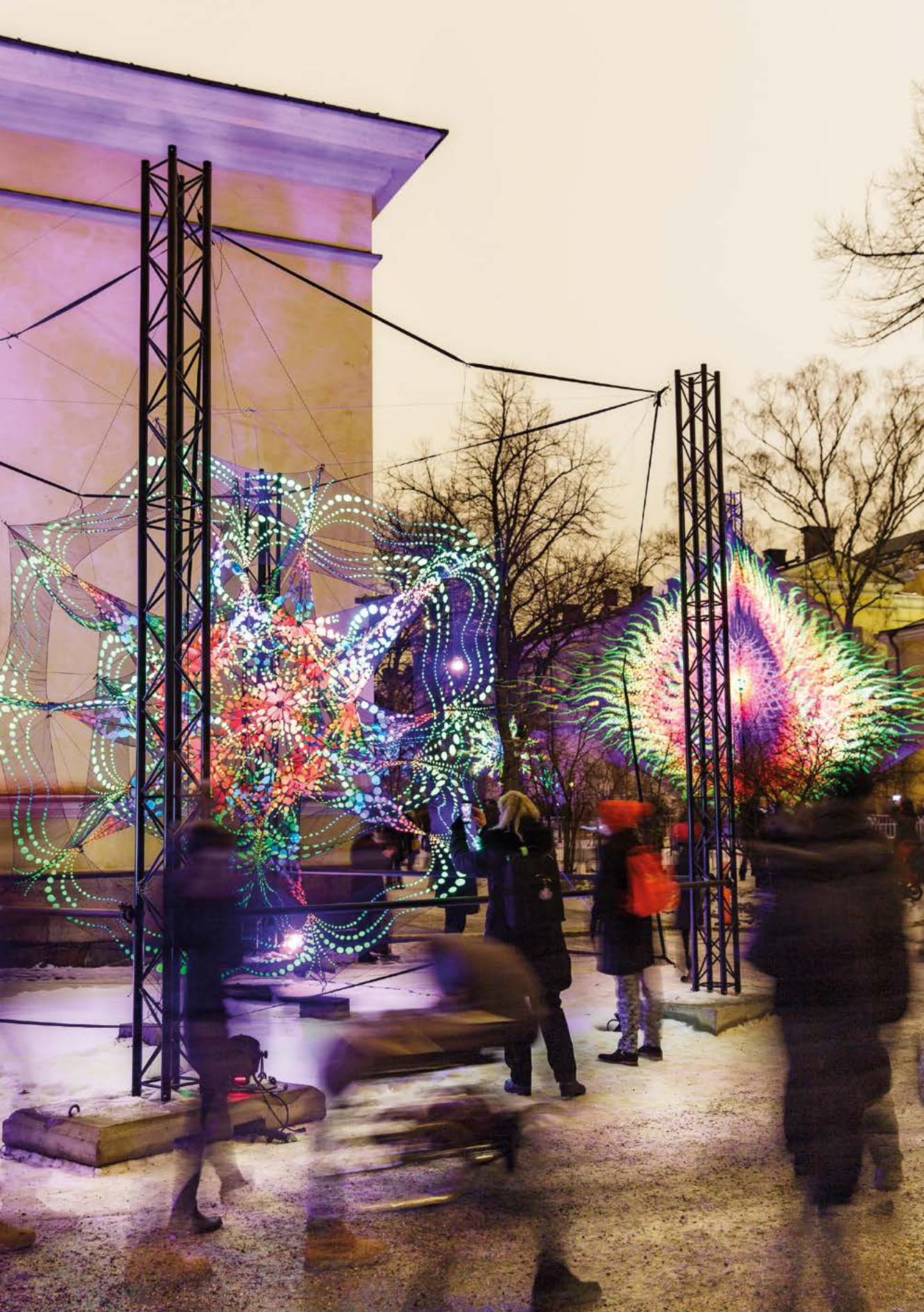
Staden sysselsatte totalt 38 056 personer, varav 76,5 procent var kvinnor och 23,5 procent män.

Enhetlig stad

När det gäller utvecklingen av Helsingfors kommunikation och marknadsföring är målet att styra staden mot att identifiera sina styrkor som en egenartad stad med kontraster. Arbetet hjälper Helsingfors att utveckla sina styrkor och hitta ett enhetligt sätt att berätta om staden och dess tjänster. Dessutom har man också strävat efter att bilda en mer enhetlig helhet av de digitala kommunikationskanalerna som bättre når målgrupperna. Stadens närvaro i sociala medier har förstärkts betydligt.

Ett bevis på att stadsborna är intresserade av vad som händer i deras hemstad är att det lämnades in över 56 000 invånarresponser via det nya responssystemet. I försöksprojekten utvecklades och undersöktes hur responsmaterialet kan utnyttjas i stadens verksamhet. Kundbetjäningen och rådgivningen utvecklades som en del av Helsingfors kommande kundservicemodell.

Stadshuset lockade över 400 000 besökare till utställningar, evenemang och rådgivningsdisken, merparten av dessa var turister. Antalet kongressgäster i Helsingfors slog alla tidigare rekord med över 60 000 kongressdeltagare. Helsingfors är fortfarande en av världens populäraste kongressstäder. Som turistmål fick Helsingfors mycket positiv

synlighet i internationella medier och gjorde utmärkt ifrån sig i talrika internationella jämförelser som gällde livskvalitet, välbefinnande och konkurrenskraft samt förutsättningarna för företagande i olika städer. En intressant framgång var även Helsingfors stads webbplats Hel.fi, som bedömdes vara den näst bästa bland storstäderna i världen och den bästa i Europa i Rutgers universitetets jämförelse.

Byggandets Helsingfors

Den historiska byggnadsboomen fortsatte i Helsingfors. De största grundberedningsområdena för bostäder och arbetsplatser finns i Västra hamnen, Fiskehamnen och Böle. I Helsingfors färdigställdes totalt 4 395 nya bostäder och man började bygga över fem tusen nya bostäder i staden. Viktiga byggobjekt som blir färdiga eller som byggs just nu var centrumbiblioteket, Månsasgården och det nya campuset för yrkeshögskolan Metropolia.

Under året fattades många beslut som påverkar framtiden.

Mot en ny organisation

Reformen av ledarskapssystemet ändrar stadens administrativa struktur i betydlig grad. Ändringen av förtroendemanna- och tjänsteinnehavarorganisationen är den mest betydande totala organisationsreformen under de senaste decennierna. Från början av juni leds Helsingfors av en borgmästare och fyra vice borgmästare som stadsfullmäktige väljer bland ledamöterna. Förvaltningarnas och rotlarnas funktioner organiseras i helheter som består av fyra sektorer och centralförvaltningen. På motsvarande sätt kommer fyra sektornämnder med sektioner att ansvara för nästan trettio olika nämnders och direktions uppgifter. Borgmästaren är stadsstyrelsens ordförande och vice borgmästarna ordförande för sina nämnder.

Vid sidan av reformen av ledarskapssystemet förbereds också en ny, lämplig delaktighetsmodell för Helsingfors. Även ungdomarnas möjligheter att delta och påverka förbättrades när deras initiativ för första gången fördes vidare för behandling i fullmäktige på samma sätt som andra kommuninvånarinitiativ.

Markanvändning, boende och trafik

I MBT-avtalet 2016–2019 för markanvändning, boende och trafik mellan kommunerna i Helsingforsregionen och staten bestäms att den gemensamma planeringen i regionen fortsätter utifrån de tidigare planerna. Målet med planeringsrundan MBT 2019 i regionen är att konkretisera planerna. MBT-ramprogrammet godkändes vid Helsingforsregionens samarbetsmöte i november.

Tillväxtavtalet mellan staten och städerna i huvudstadsregionen och Lahtis för perioden 2016–2019 godkändes. Avsikten med avtalet är att göra avtalsstäderna till ett föregångarområde för smarta och rena lösningar. För att genomföra och främja detta mål inrättade man i samarbete stiftelsen Smart & Clean i huvudstadsregionen.

Särlösning för tillväxttjänster

Huvudstadsregionen bildar en befolkningskoncentration som till sina förhållanden och behov skiljer sig från det övriga landet. Städerna i huvudstadsregionen föreslog en särlösning för social- och hälsovårdsreformen men regeringen såg inga förutsättningar för en särlösning inom social- och hälsovården. I stället uppgav regeringen sig vara beredd att förhandla om en särlösning för ordnande av sysselsättnings-, närings- och invandrar-tjänster, det vill säga tillväxttjänsterna i huvudstadsregionen. I slutet av året inledde städerna gemensamma förberedelser med avseende på tillväxttjänsterna. Förberedningen av social- och hälsovårdsreformen samt landskapsreformen inleddes i Nyland under landskapsförbundets ledning.

Biträdande stadsdirektör Pekka Sauri

- Stadsmiljö
- Kollektivtrafik
- Räddningsväsendet
- Miljöfrågor

Byggnads- och miljöväsendets nyckeltal

Verksamhetsinkomster, miljoner euro	319,7
Verksamhetsutgifter, miljoner euro.....	599,5
Verksamhetsutgifter/invånare, euro	943,8
Antal anställda (inkl. affärsverk)	5 422
Av hela personalen, %.....	14,2

Affärsverk som ingår i roteln*, omsättning, miljoner euro

Affärsverket Helsingfors stads trafikverk (HST) (1 156)	160,4
Affärsverket Helsingfors stads servicecentral (1 463)	96,5

Förvaltningar*

Anskaffningscentralen (51)
Byggnadskontoret (462)
Byggtjänsten Stara (1 417)
Helsingfors stads partitorg (35)
Miljöcentralen (157)
Räddningsverket (681)

* I parentes antalet månads- och timavlönade anställda.

Byggnads- och miljöväsendet

Projektplanen för spårvägsprojektet Spårjokern med uppskattade kostnader på 275 miljoner euro godkändes 2016. Spårjokern är en regional tvärgående snabbspårväg som har planerats att löpa från Östra centrum till Kägeludden i Esbo och som ersätter den regionala stombusslinjen 550. Projektet genomförs under HST:s ledning i samarbete mellan Helsingfors, Esbo och HRT. Projektplanen för de 29 dubbelriktade spårvagnarna som behövs för trafikeringen godkändes.

Även projektplanen för en spårvägsförbindelse från Helsingfors centrum till Degerö godkändes. Kostnadskalkylen för detta projekt, Kronbroarna, är 269 miljoner euro. Spårvagnstrafiken torde inledas 2026.

Upphandlingar av nya M300-metrotåg och Artic-spårvagnar framskred. I slutet av året hade man levererat 19 metrotåg och 17 spårvagnar varav merparten började användas i passagerartrafiken.

Länsimetro Oy meddelade om att ibruktagandet av Västmetron kommer att bli försenat. De prognostiserade totala kostnaderna för projektet justerades till 1 088 miljoner euro på våren och till 1 186 miljoner euro på hösten. Trots förseningen övergick man i mitten av augusti till att i metrotrafiken använda kortare tåg och till en turtäthet på 2,5 minuter, vilket ökade metrons kapacitet med sju procent.

Stadscyklarna är populära

Det första skedet av Helsingfors stadscykel-tjänst togs i bruk i maj. Det fanns 500 cyklar och 50 cykelstationer. Tjänsten blev mycket populär och premierades tre gånger, dels för att den gör staden trevligare, dels för främjande av hälsosamma levnadsvanor och dels för utveckling av en smart stad.

Byggnadskontoret började hyra ut Parklet-rutor. Med Parklet avses en parkeringsruta som tillfälligt kan användas i andra syften, till exempel som terrass. Avgiftszonerna för parkering utvidgades. Den nya zonindelningen är tydligare än den gamla, vilket gör det lättare att erbjuda mobila tjänster och övervaka parkeringen.

Renoveringarna av cykelvägar framskred. Cykelvägen i östra ändan av Helsingegatan blev färdig. Ett försök med vinterunderhåll av cykelvägar genomfördes under vintern 2016–2017 på tre rutter: borstsaltning mellan Drumsö och Granö och mellan Gräsviken och Åggelby samt effektiviserat underhåll i Baggböle.

Nytt byggdes inom projektområdena, i synnerhet i Böle och Fiskehamnen. Det nya övergångsstället på Tresmedersplatsen på Mannerheimvägen blev färdigt och förbättrar fotgängarförbindelserna i centrum. Arrangemanget utgör en del av utvecklingen av promenadcentrumet.

Tölöviksparken, Helsingegatans cykelvägar och Farfarsuddens bro öppnades med pompa och ståt det nationella Gröna Året till ära.

Byggnadskontorets Twitter-tjänst var fortsatt framgångsrik. Nu har byggnadskontoret nästan 17 500 följare. Tjänsten fick positiv uppmärksamhet i medierna och bland yrkesfolket.

Evenemang och innovationer

Det dansades, badades och fiskades på Partitorgets Strömmingsmarknad. Evenemanget lockade över 50 000 besökare. Det populäraste besöksmålet i Helsingfors, Gamla saluhallen, lockade i sin tur nästan 1,5 miljoner besökare. Sideways-festivalen, som ordnades på Partitorget för andra året i rad, utvidgades. I Slakthusets evenemang deltog 100 000 personer.

TEURASTAMO HELSINKI HELSINGFORS

KELLOHALLI

Servicecentralen Helsingfors genomförde en organisationsreform genom att inrätta två nya enheter: måltids- och kombinationstjänster samt en enhet för klientförhållanden.

Larmtelefonitjänsterna och de tekniska stödtjänsterna för äldre som bor hemma, såsom den virtuella vården, utvecklades i samarbete med Servicecentralen och hemvården vid social- och hälsovårdsverket. Klientantalen har ökat jämnt och antalet virtuella besök uppgår till cirka 20 000 i månaden.

Servicecentralens samarbete med barnomsorgsverket för ansvarsfullt producerad mat belönades med priset Luomu2016 för andra gången i rad.

Stadscykel-tjänsten premierades för att den gör staden trevligare.

Anskaffningscentralen genomförde 141 konkurrensutsättningar med ett totalt upphandlingsvärde på cirka 600 miljoner euro. Logistikcentralen levererade olika samupphandlingsprodukter till stadens enheter till ett värde av över 14 miljoner euro. Anskaffningscentralen tog i bruk stadens gemensamma system för hantering av avtal. Användningen och utvecklingen av det elektroniska systemet för konkurrensutsättningar fortsatte. Upphandlingar gjordes med beaktande av den hållbara utvecklingen: i hälften av samupphandlingarna som anskaffningscentralens konkurrensutsatte beaktades miljöperspektivet.

Byggtjänsten Stara nådde målen för sitt verksamhetsbidrag och omsättningen slutade att sjunka. Arbetshälsan utvecklades mot det positiva.

Antalet brådsökande akutvårdsuppdrag för räddningsverket ökade med 11 procent jämfört med föregående år och antalet uppdrag för räddningsväsendet med fem procent. Verksamhetsåret präglades av förberedelserna inför landskapsreformen och reformen av räddningsväsendet.

Aktuella miljöfrågor

Några av de viktigaste temana var minskning av miljö- och bullerolägenheterna till följd av trafiken samt förbättring av inomhusluften. Miljönämnden godkände en ny luftskyddsplan för staden för åren 2017–2024.

Helsingfors åtgärdsprogram Östersjön (2013–2018) genomförs. Staden inledde i samarbete med John Nurminens stiftelse ett projekt där man fokuserar på att minska stadens fosforavtryck. Östersjöutmaningen och dess partnerskapsnätverk utvidgades med 20 nya internationella partner.

Naturskyddsprogrammet godkändes som en del av generalplanen. Om stadens klimatmål bereddes en presentation för strategiprogrammet för fullmäktigeperioden 2017–2021.

Tillsynen över konsument säkerheten förstärktes och befogenheterna överfördes till Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes) från den 1 maj 2016. De frigjorda resurserna allokerades till hälsoskyddstillsynen.

Miljöcentralen förnyade anvisningarna för egenkontroll för restauranger och affärer och livsmedelsrådgivningen testade en chatt-tjänst. Norovirus orsakade exceptionellt omfattande epidemier som miljöcentralen utredde i samarbete med social- och hälsovårdsverkets epidemiologiska verksamhet samt Institutet för hälsa och välfärd (THL).

Biträdande stadsdirektör Ritva Viljanen

- Allmänbildande och yrkesinriktad utbildning samt allmänbildande vuxenutbildning
- Biblioteksservice
- Kulturfrågor
- Motion och idrott
- Ungdomsväsendet
- Forsknings- och statistikväsendet
- Sysselsättningsfrågor

Bildningsväsendets nyckeltal

Verksamhetsinkomster, miljoner euro	65,3
Verksamhetsutgifter, miljoner euro.....	938,2
Verksamhetsutgifter/invånare, euro....	1 477,0
Antalet anställda (inkl. Oiva Akatemia, omsättning 4,5 mn euro)	8 872
Av hela personalen, %.....	23,3

Förvaltningar*

Faktacentralen (90)
Finska arbetarinstitutet (198)
Företagshälsovårdscentralen (155)
Högholmens djurpark (84)
Idrottsverket (534)
Konstmuseet HAM (78)
Kulturcentralen (121)
Oiva Akatemia (28)
Svenska arbetarinstitutet (40)
Stadsbiblioteket (541)
Stadsmuseet (74)
Stadsorkestern (127)
Ungdomscentralen (383)
Utbildningsverket (6 421)

* I parentes antalet månads- och timavlönade anställda.

Bildningsväsendet

Inlärningsresultaten var bra i Helsingfors skolor och enligt den senaste Pisa-undersökningen var utbildningsnivån i huvudstadsregionen högre än i det övriga landet. Man kunde erbjuda en studieplats eller en annan stödåtgärd åt alla som gick ut grundskolan. För åren 2013–2016 fick man ytterligare 1 460 studieplatser inom yrkesutbildningen. Studierna inom yrkesutbildningen är nära sammankopplade med arbetslivet. Vid yrkesinstitutet Stadin ammattiopisto kunde man avlägga en dubbel examen som också omfattande studentexamen. Byggnaderna av ett campus för yrkeshögskolan Metropolia i Kvarnbäcken inleddes.

I programmet för digitalisering av undervisningen testade och utvecklade 60 skolor fenomenbaserad skola, skola utan bänkar, skola utan läroböcker, ePortfolioskolan och skola utan skola. För skolornas digitala språng reserverades en extra finansiering på 37 miljoner euro för följande fyra år.

Det nya kompetenscentret Stadin osaamiskeskus erbjuder invandrare språkutbildning och annan utbildning samt stödjer dem vid övergången till praktikperioder och arbetslivet.

Den lättillgängliga tjänsten Ohjaamo öppnades. Där samlas stadens ungdomstjänster. Ohjaamo var mycket populär redan från början.

Motion på fritiden

Stadsbiblioteket satsade på att utveckla tjänster för barn. Materialet Aparaattisaari för mediefostran användes flitigt, naturvetenskapsklubbarna Pulmaario samlade barn i lågstadieåldern och varje barn som började i skolan fick en bok i present. Utlåningen ökade vid biblioteket och antalet biblioteksbesök

uppgick till nästan 15 miljoner, varav 8,5 miljoner var elektroniska besök.

Den gemensamma Månasgården för biblioteket, arbetarinstitutet och ungdomsväsendet togs i bruk. Centrumbibliotekets grundsten murades i maj och biblioteket fick namnet Ode. Byggnaderna framskred enligt projektplanen.

Finska arbetarinstitutet erbjöd undervisning på nästan fem tusen kurser. Svenska arbetarinstitutets allt intensivare samarbete med daghem och skolor resulterade bland annat i diktantologin Avtryck – dikter med eleverna i Hoplax.

Idrottsverkets idrotts- och motionsplatser besöktes av över tio miljoner motionärer. Deltagandet ökade bland barn och unga samt seniorer. Alla skolor anslöt sig till projektet Skolan i rörelse.

I motionsgrupperna EasySport deltog över 3 000 barn i lågstadieåldern. FunAction-motionen för ungdomar utvidgades från östra Helsingfors till Gamlas och Malmgård. Nyt-motionen för 18–29-åringar besöktes allt flitigare.

Idrottsväsendet nådde framgång i kundenkäterna och enligt undersökningen Quality of life in European Cities är invånarna i Helsingfors och Luxemburg de nöjdaste med stadens motionstjänster bland de europeiska huvudstäderna.

Ombyggnaden av Olympiastadion framskrider med stöd av en beviljad tilläggsfinansiering.

Kultur ger glädje

Det nya stadsmuseet öppnades intill Senatstorget i maj. Museet som planerades i samarbete med stadsborna lockade en rekordpublik. Även utställningen Musik!

Stadens gårdag i toner på Villa Hagasund lockade många besökare, likaså de över ett hundra konserterna som ordnades där. Stadsmuseet hade över 400 000 besökare och överskred det uppsatta besökarmålet med 227 procent.

Även Helsingfors konstmuseum HAM slog alla tiders publikrekord. Bland de populäraste utställningarna var In infinity av japanskan Yayoi Kusama, och utställningen Ai Weiwei @ Helsinki. Utställningsverksamheten utvidgades från museet även till stadsrummet. På sommaren ställde man ut Kusamas Polka-prickarnas uppgång i träden i Esplanadparken och Narkissos trädgård i vinterträdgården. I Fiskehamnen färdigställdes Villu Jaanisoos verk Lavskrikan och i Tölöviksparken Antti Laitinens Armour.

Det nya stadsmuseet som planerades i samarbete med stadsborna lockade en rekordpublik.

Konstmuseets och stadsmuseets gemensamma samlingscentrum togs i bruk hösten 2016.

Susanna Mälkki inledde sin period som överkapellmästare för Helsingfors stadsorkester. Orkesterns och överkapellmästarens djärva och kreativa programplanering belönades med hederspriset för årets estetiska gärning av Finlands Förening för Estetik rf.

Kulturcentralens bidragsreform möjliggör fleråriga bidrag och gör beviljandet av dem mer interaktivt. Med hjälp av Helsingforsmodellen, som togs i bruk för ett par år sedan, har man kunnat öka publikarbetet vid kulturinstitutionerna och i förörterna.

Viktiga händelser i Högholmens djurpark var födseln av amurtigerungarna och pallas-kattungarna samt ankomsten av myskoxarna och skruvhornsgetterna. Hämärähuset och Getgården samt de förnyade restaurangerna och den förnyade souvenirbutiken öppnades för besökare.

Planering i samarbete

De nya läroplanerna för grundskolan och gymnasiet bidrog till elevernas delaktighet i utvecklingen av den egna skolans verksamhet och planeringen av de egna studierna. Inläringen är social och inlärningsmiljön utvidgas till att omfatta hela staden.

Över 12 000 unga helsingforsare påverkade genom deltagande budgetering på hurdan verksamhet som erbjuds på olika håll i staden och hur ungdomsarbets resurser allokeras. Inom ramen för KrutBudget fick de unga planera kurser, gemensamma utflykter och ungdomskaféer.

Stadsborna använde deltagande budgetering för att planera bibliotekets och utbildningsverkets tjänster. Vid planeringen av Månsasgården hade stadsborna en exceptionellt stor roll.

Öppna data i spetsen

Oiva Akademiens verksamhet fokuserade på förändringsstödet. Arbetets effekter mättes med hjälp av enkäten Kunta10. Satsningarna på utvecklingen av lednings- och chefsarbetet tog sig uttryck i enkätresultaten. Det virtuella verktyget Oman työn kunkuksi, som utvecklats vid Oiva, ska distribueras till stadens samtliga anställda.

Faktacentralens Helsinki Region Infoshare (HRI) bevarade sin ställning som den ledande tjänsten för öppna data i Finland med cirka 222 000 besök under året. Stadsarkivet förberedde sig för en digital lagring av dokument.

Företagshälsan Helsingfors var den första företagshälsovården i Finland att ta i bruk rekommendationerna om att ordinera sjukledighet. Kvalitetsinstitutet Laatukeskus belönade Företagshälsan Helsingfors med det fyrstjärniga erkännandet EFQM Recognised for Excellence, som är det näst största antalet stjärnor i den internationellt kända bedömningen. Företagshälsan Helsingfors är den enda företagshälsovården som har nått denna nivå.

Biträdande stadsdirektör Anni Sinnemäki

- Planläggning
- Annan planering av markanvändning
- Fastighetsväsendet
- Byggnadstillsyn
- Bostadspolitik
- Bostadsfrågor

Stadsplanerings- och fastighetsväsendets nyckeltal

Verksamhetsinkomster, miljoner euro	775,3
Verksamhetsutgifter, miljoner euro	326,1
Verksamhetsutgifter/invånare, euro	513,3
Antal anställda	 945
Av hela personalen, %	 2,5

Förvaltningar*

Bostadsproduktionsbyrån (70)
Stadsplaneringskontoret (286)
Fastighetskontoret (467)
Byggnadstillsynsverket (122)

* I parentes antalet månads- och timavlönade anställda.

Stadsplanerings- och fastighetsväsendet

Ett viktigt beslut med tanke på den långsiktiga utvecklingen av Helsingfors fattades den 26 oktober 2016 när stadsfullmäktige godkände den nya generalplanen. I planen förbereder man sig på att Helsingfors växer till en stad med cirka 860 000 invånare och 560 000 arbetsplatser före 2050. Generalplanen är en översiktlig beskrivning av den eftersträvade markanvändningen i området och drar upp riktlinjer och lägger grunden för detaljerad planläggning. Lösningarna i generalplanen bygger på en vision av Helsingfors som en nätverkstad för spårtrafiken med en stark och omfattande innerstad. Av det kommande byggandet är cirka en tredjedel kompletterande byggande i synnerhet vid spårvägstrafikens knutpunkter. En tredjedel uppförs inom nya byggnadsområden, såsom på Malms flygfält, och en tredjedel längs stadsbulevarderna i den allt större stads kärnan.

Bra planläggningsår

Helsingfors har som mål att utarbeta minst 600 000 m² våningsyta detaljplaner för bostadsproduktionen varje år. Med detta eftersträvas på motsvarande sätt byggande av 6 000 nya bostäder årligen. För stadsplaneringsnämnden presenterades 730 000 m² våningsyta bostadsplaner varav fullmäktige godkände 447 600 m² våningsyta.

Spårtrafik och cykelvägar

Det fattades två viktiga beslut avseende utvecklingen av kollektivtrafiken i Helsingfors. Spårjokern är en snabbspårväg som har planerats att löpa från Östra centrum i Helsingfors till Kägeludden i Esbo och ersätta stomlinje 550. Flyttning av linjen till att löpa

längs spåren gör det möjligt att transportera allt större passagerarmängder. Spårjokern bidrar till den tvärgående kollektivtrafikens tillförlitlighet och servicenivå.

Ett annat viktigt beslut var Kronbroarna som kopplar ihop Degerö som är under utveckling med innerstaden med en spårförbindelse. Även Tavastvägen förnyas till en allt trivsammare gata som betjänar framför allt fotgängare, cyklister och användare av kollektivtrafiken. Planeringen av ett bannätverk för cykling har framskridit väldigt bra och även planeringen i syfte att bygga ut promenadcentrumet pågår.

Bostadsbyggandet överskred målen

Byggandet var mycket aktivt och man startade talrika nya bostadsprojekt. Trots den svaga allmänna ekonomiska situationen har efterfrågan på hyres- och ägarbostäder varit bra och bostadsproduktionen livlig. Tomtarealen som staden överlät för bostadsbyggande motsvarar över 4 000 bostäder. Det överläts rekordmycket bostadsbyggnadsrätt, cirka 378 000 m² våningsyta. Av denna mängd överläts 48 procent genom arrende och 52 procent genom försäljning. Det bindande målet på 325 000 m² våningsyta bostadsbyggnadsrätt överskreds.

Försäljnings- och hyresinkomster

Sammanlagt uppgick intäkterna från försäljning av mark till cirka 238 miljoner euro och översteg därmed det budgeterade målet på 100 miljoner euro med tydlig marginal. Den största sålda helheten var bostadstornen i Fiskehamnens centrum, där de totala försälj-

SRV

ROSTI LASENVOO
VIRTANEN

1318

Helsingin Mellinmäki
0118 112

ningsintäkterna uppgick till cirka 94 miljoner euro. Försäljningen av det första skedet av Mellersta Böle (Tripla) genererade staden 46 miljoner euro i försäljningsintäkter. Därutöver sålde man ett stort antal mindre tomter på olika håll i Helsingfors, sammanlagt för cirka 100 miljoner euro.

Arrendeintäkterna uppgick till 241 miljoner euro (223 miljoner euro år 2015). Av detta belopp utgjorde de externa hyrorna 207 miljoner euro, vilket översteg det bindande målet (200 miljoner euro). Genomförandet av markanvändningsavtalen genererade staden drygt 22 miljoner euro i intäkter. Dessutom fick staden allmänna områden som gratisöverlåtelser till ett värde av 1,3 miljoner euro.

Ett viktigt beslut med tanke på en långsiktig utveckling av Helsingfors fattades den 26 oktober 2016 när fullmäktige godkände den nya generalplanen.

Aktivt markförvärv

Till köp av mark och byggnader användes totalt lite under 18 miljoner euro. Med pengarna förvärvades totalt 91 hektar mark. Cirka 7,3 miljoner euro av markförvärvet gäller Östersundom. Sedan 2008 har stadens ägarandel i området ökat från 31 procent till 60 procent, över 1 500 hektar.

Tomtavdelningen använde cirka 19,6 miljoner euro (8,6 miljoner euro år 2015) för att göra tomterna byggdugliga. Sanering av förorenad mark förekom mest i projektområdena i Fiskehamnen och Busholmen.

Ringa nyproduktion av hyresbostäder

Nyproduktionen av statsunderstödda hyresbostäder var liten, för det färdigställdes endast 130 bostäder. Utbudet förväntas bli bättre under 2017, då nyproduktionen är betydligt större. Utbudet av tjänstebostäder förblev på samma nivå som under föregående år, cirka 640 bostäder. Drygt 300 stycken fritt

finansierade hyresbostäder förmedlades.

Efterfrågan på stadens hyresbostäder har stabiliserats till cirka 13 500 bostadssökande.

Bostadsnämnden förordade räntestöd för renovering eller ombyggnad av totalt 2 662 bostäder.

Byggherreverksamheten återhämtade sig

Det bindande målet för bostadsproduktionsbyrån är en årlig produktion av 1 500 bostäder. Produktionsprogrammet som utarbetades för uppnåendet av målen omfattade 1 737 bostäder. Produktionsmålet för 2016 var cirka 50 procent större än i fjol. Bostadsproduktionsbyrån började bygga 1 522 bostäder. Vid de inleda byggobjekten finns 607 hyresbostäder, 563 bostadsrättsbostäder och 352 hitas-bostäder.

Ombyggnader färdigställdes för 196 bostäder och man beslöt sig för att inleda renoveringen av 555 bostäder.

Höghusen i trä som uppfördes vid Eskosvägen i Bocksbacka i juni 2015 vann NBO:s nordiska bostadstävling bland tjugo objekt i september 2016.

Byggnadstillstånd elektroniskt

Byggandet och beviljandet av tillstånd var fortsatt livligt. Det beviljades byggtillstånd för nästan 5 600 bostäder, om man också räknar med ändringsprojekt. I början av oktober övergick man till att använda e-tjänster vid all tillståndshantering. Den elektroniska ansökan (Lupapiste) har tagits i systematiskt bruk och beslutanderätten har delegerats. Då kommer tydliga projekt lättare fram och leder snabbt till beslut utan specialarrangemang.

År 2016 medverkade byggnadstillsynen som expert i stadens energibesparingsdelegation, Helsingfors dagvattengrupp, arbetsgruppen för Helsingfors klimatmål 2030 och i en arbetsgrupp som reflekterade över hur Helsingfors kan anpassa sig till klimatförändringen. Byggnadstillsynen deltog även i styrgruppen för ett energirådgivningsprojekt för konsumenterna i huvudstadsregionen.

Temp. biträdande stadsdirektör Pia Panhelainen

fr.o.m den 21.6.2016 (Laura Rätty till den 20.6.2016)

- Socialväsendet samt hälso- och sjukvård
- Barnomsorg

Social- och hälsovårdsväsendets nyckeltal

Verksamhetsinkomster, miljoner euro	328,0
Verksamhetsutgifter, miljoner euro.....	2 581,3
Verksamhetsutgifter/invånare, euro....	4 063,8
Antal anställda	21 792
Av hela personalen, %.....	57,3

Förvaltningar*

Social- och hälsovårdsverket (15 736)
Barnomsorgsverket (6 056)

* I parentes antalet månads- och timavlönade anställda.

Social- och hälsovårdsväsendet

Helsingfors beslutade att fästa uppmärksamhet vid barnens motionsvanor och välbefinnande och började uppmuntra barn till mångsidig motion. Alla dagvårds- och lekparksenheter utarbetade motionsplaner i samarbete med barnen och deras föräldrar. På våren deltog de nästan 5 000 barnen i förskoleundervisningen i barnomsorgsverkets, idrottsverkets och flera idrottsföreningars gemensamma motionsevenemang i Tölö sporthall.

Ny plan för förskoleundervisningen

Helsingfors nya plan för förskoleundervisningen togs i bruk i augusti. Planen utarbetades utifrån den nationella föreskriften gällande grunderna för planen för förskoleundervisningen och i den beaktades värdena för Helsingfors förskoleundervisning, stadens och verksamhetsmiljöns särdrag samt arbetssätten och målsättningarna. Planen utarbetades i samarbete med personalen och även föräldrar och barn fick sin röst hörd. Undervisningsplanen kompletteras av verksamhetsplanerna som utarbetas vid de olika enheterna varje år. Dessutom får varje barn en personlig inlärningsplan för förskoleundervisningen.

Förskoleprojekt

I projektet Oivalluksia eskarista utvecklades en verksamhetskultur enligt den nya planen för förskoleundervisningen samt pedagogik och lärmiljöer som utnyttjar data- och kommunikationsteknologi. I projektet förstärktes även småbarnsfostrarnas färdigheter i mediefostran. Utvecklingsarbete gjordes med över 300 förskolegrupper i över 200

daghem överallt i staden. Dessutom ordnade man utbildningar och verkstäder som var öppna för alla pedagoger. Förskoleundervisningen i förändring samt mediefostran presenterades för föräldrar i samband med regionala invånarforum. Projektet upphörde i slutet av året. Utvecklingsarbetet fortsätter i projektet Oivalluksia varhaiskasvatukseen!

Digitalt program för småbarnsfostran

För småbarnsfostran färdigställdes ett digitalt program för åren 2017–2020, och man vill använda sig av det digitala för att utveckla tjänsterna så att de blir allt mer klientinriktade. Digitaliseringen tillämpas i praktiken inom fyra delområden: pedagogik, kundbetjäning, personal och ledning.

Inom pedagogiken är avsikten att främja barnens delaktighet, multilitteracitet samt informations- och kommunikationsfärdigheter. Utvecklingsarbetet inleddes i projektet Oivalluksia eskarista! och kommer att utvidgas under 2017. Inom kundbetjäningen är målet för familjer fungerande elektroniska tjänster samt interaktiva kommunikationssätt, som är lätta att använda och som förstärker delaktigheten. För personalen innebär digitaliseringen verksamhetssätt och verktyg som för med sig nya möjligheter i arbetet med barn. Inom ledningen är avsikten att förnya verksamhetssätten så att de elektroniska verktygen och arbetssätten stödjer en deltagande ledning.

Nya slags tjänster för helsingforsare

Helsingfors nöjde sig inte med att vänta på de nationella social- och hälsovårdslösning-

arna utan började målmedvetet utveckla tjänsterna genom försök. Från början av december 2016 har hälsostationerna i Tölö och Vallgård erbjudit sina klienter möjlighet att ta kontakt med hälsostationen med ett elektroniskt formulär och berätta vad det är som de behöver hjälp med. Flera tusen klienter har redan utnyttjat denna möjlighet. Samtidigt förlängde man öppettiderna på Nordsjö hälsostation och rådgivningsbyrå. Klienter betjänas i Nordsjö från sju på morgonen till åtta på kvällen varje vardag.

Helsingfors nöjde sig inte med att vänta på de nationella social- och hälsovårdslösningarna utan utvecklade tjänsterna målmedvetet genom försök.

Nytt slags stöd för barnfamiljer

Som en del av reformen av social- och hälsovårdstjänsterna inleddes rådgivningskontroller av barn i 3 års ålder i daghem i södra Helsingfors. Familjerna har varit nöjda med att man gjort tjänsterna till en del av barnens vardag. Barnfamiljer stöddes även genom att erbjuda dem allt mer information och stöd via nätet (hel.fi/perheentuki). Som en del av webbplatsen för stödet för familjer öppnade man en chatt-tjänst.

Elektroniska tjänster

Klienter erbjuds allt fler möjligheter att utträta sina ärenden elektroniskt oavsett tid och plats. Som stöd för ibruktandet av e-tjänsterna utarbetade man en digitaliseringsplan för social- och hälsovårdstjänsterna för de kommande åren.

Cirka sju procent av hemvårdsbesöken genomfördes i form av distansbesök under 2016. Distansrehabiliteringen utvecklades och i Gustafsgård testades en distansläkarmottagning. Redan 23 procent av ansökningarna om grundläggande utkomststöd lämnades in elektroniskt.

Föräldrarna till barn i årskurs ett hade möjlighet att boka tid till en hälsokontroll och utträta ärenden elektroniskt med skolhälsovårdaren. E-tjänsterna gjordes tillgängliga även för studerandena i läroanstalterna på andra stadiet.

Inom mun- och tandhälsovården tog man i bruk ett elektroniskt formulär för förhandsuppgifter. Mun- och tandhälsovårdens klienter använde möjligheten att själv anmäla sig till mottagningen 200 000 gånger under 2016. Detta var en femtedel mer än i fjol.

Lättare service och stöd i hemmet

Helsingfors fortsatte att kontrollerat lätta servicestrukturen inom handikappservicen, barnskyddet, missbrukarvården, mentalvårdstjänsterna samt servicen för äldre. Ett centralt mål var att stödja öppenvården, familjevården och placeringar inom närstående nätverket inom barnskyddet samt boende hemma för äldre.

Hemvården förstärktes med 20 nya vårdare. För äldre öppnades en ny telefonrådgivning, Seniori-info, där de enkelt får råd och hjälp från ett och samma nummer. Socialhandledarna besökte hälsostationer för att förstärka servicehandledningen för äldre.

Andelen helsingforsare över 75 år som bor kvar hemma fortsatte att öka och andelen personer i dygnet runt-vård minskade i motsvarande mån.

Helsingfors stads beslutsfattande

Det högsta beslutsfattande organet i Helsingfors är stadsfullmäktige. Stadsfullmäktige har 85 ledamöter som under 2016 representerade tio olika politiska grupper.

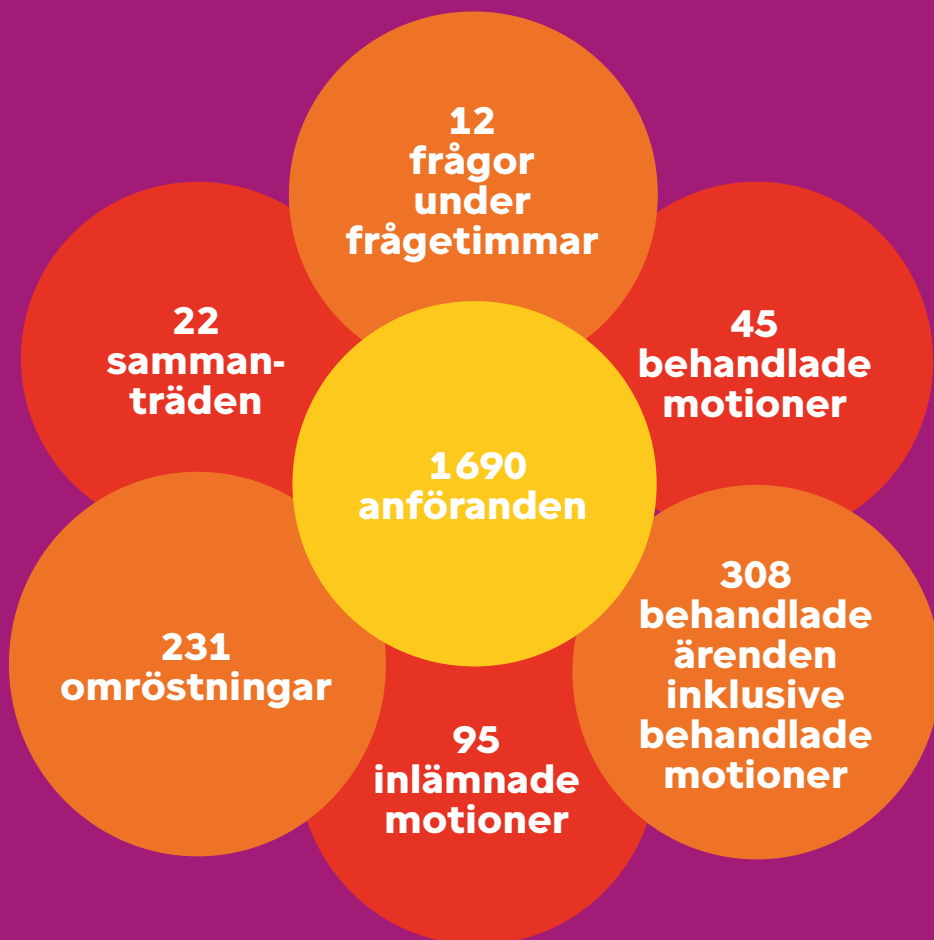
Stadsfullmäktige, vars mandatperiod upphörde våren 2017, inledde sitt arbete 2013. Fram till slutet av 2016 var Mari Puoskari, Gröna, fullmäktiges ordförande och under våren 2017 Tuuli Kousa, Gröna. Den första vice ordföranden var Harry Bogomoloff, Saml., och den andra vice ordföranden Sara Paavolainen, SDP.

Stadsfullmäktiges samtliga beslutshandlingar och beslutsmeddelanden från samman-

trädena kan läsas på webbplatsen <http://www.hel.fi/www/Helsinki/sv/stad-och-forvaltning/beslutsfattande> > Stadsfullmäktige.

Fullmäktige sammanträder varannan onsdag och sammanträdena sänds direkt på Helsingforskanalen på nätet. Adressen till Helsingforskanalen är <http://www.helsinkikanava.fi/www/kanava/sv>. Sammanträdena kan även ses som inspelningar på samma adress.

Stadsfullmäktiges sammanträden kan även följas från publikläktaren i stadsfullmäktiges plenisal, adress: Sofiegatan 3.

Stadsfullmäktiges ordförande: Harry Bogomoloff, Sara Paavolainen och Mari Puoskari.

Stadsfullmäktige

Ordförande

Mari Puoskari, Gröna

Första vice ordförande

Harry Bogomoloff, Saml.

Andra vice ordförande

Sara Paavolainen, SDP

Samlingspartiet r.p.

Fullmäktigeledamöter (21)

Jaana Pelkonen

Juha Hakola

Lasse Männistö¹

Sirpa Asko-Seljavaara

Wille Rydman

Harry Bogomoloff

Fatbardhe Hetemaj

Arja Karhuvaara

Terhi Koulumies

Seija Muurinen

Ulla-Marja Urho

Laura Rissanen

Hennariikka Andersson

Risto Rautava

Kauko Koskinen

Timo Raittinen

Matti Enroth

Pekka Majuri

Pia Pakarinen

Matti Niiranen

Tatu Rauhamäki

Gröna förbundet r.p.

Fullmäktigeledamöter (19)

Osmo Soininvaara

Outi Alanko-Kahiluoto

Otso Kivekäs

Mari Puoskari

Emma Kari¹

Tuuli Kousa

Minerva Krohn

Jukka Relander

Jasmin Hamid

Leo Stranius

Hannu Oskala

Erkki Perälä

Mari Holopainen

Suzan Ikävalko

Jussi Chydenius

Tuomas Rantanen

Jarmo Nieminen

Johanna Sydänmaa

Sanna Vesikansa

Finlands social-

demokratiska parti r.p.

Fullmäktigeledamöter (15)

Eero Heinäluoma

Pentti Arajärvi

Sara Paavolainen

Nasima Razmyar

Pilvi Torsti

Ilkka Taipale

Maija Anttila

Osku Pajamäki¹

Thomas Wallgren

Ville Jalovaara

Jukka Järvinen

Terhi Mäki

Tuomo (Tumppi) Valokainen

Jape Lovén

Tomi Sevander

Vänsterförbundet r.p.
Fullmäktigeledamöter (11)

Paavo Arhinmäki
Silvia Modig
Sirpa Puhakka
Dan Koivulaakso
Veronika Honkasalo
Eija Loukoila¹
Pekka Saarnio
Sami (Frank) Muttilainen
Anna Vuorjoki
Zahra Abdulla (sit.)
Sirkku Ingervo (sit.)

Sannfinländarna r.p.
Fullmäktigeledamöter (7)

Jussi Halla-aho
Tom Packalén
Mika Raatikainen
Nina Huru
Harri Lindell¹
Seppo Kanerva
Helena Kantola

Svenska folkpartiet r.p.
Fullmäktigeledamöter (5)

Marcus Rantala
Björn Månsson¹

Gunvor Brettschneider
Jan D. Oker-Blom
Laura Finne-Elonen

Centern i Finland r.p.
Fullmäktigeledamöter (3)

Laura Kolbe
Terhi Peltokorpi¹
Timo Laaninen

**Kristdemokraterna i
Finland r.p.**
Fullmäktigeledamöter (2)

Mika Ebeling¹
Sari Mäkimattila

**Finlands Kommunistiska
Parti r.p.**
Fullmäktigeledamöter (1)

Yrjö Hakanen¹

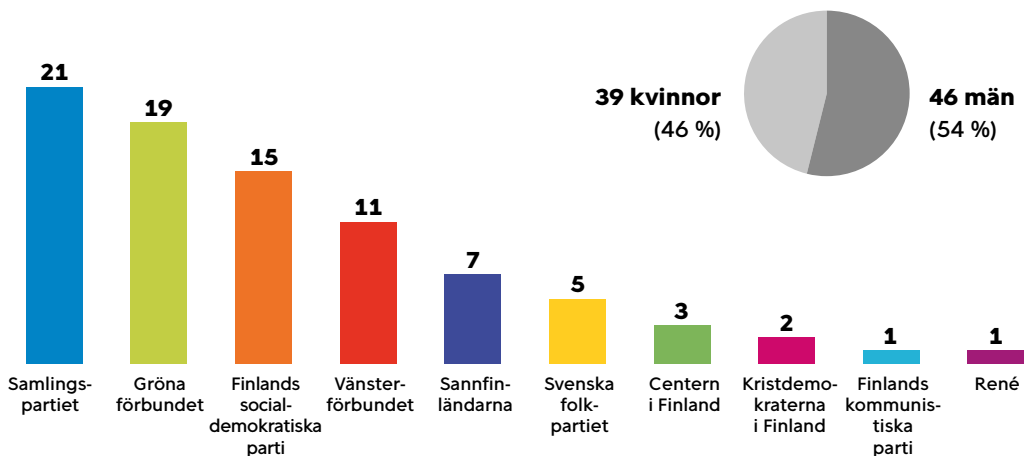
**Fullmäktigegruppen
René Hursti**
Fullmäktigeledamöter (1)

René Hursti¹

¹ Fullmäktigegruppens
ordförande

Gruppering av stadsfull-
mäktigeledamöterna
enligt antalet röster.
I parentes antalet ledamöter
i fullmäktigegruppen.

Politiska styrkeförhållanden

Helsingfors stadsfullmäktige har 85 ledamöter.

Stadsstyrelsens ordförande: Tatu Rauhamäki, Osku Pajamäki och Otso Kivekäs.

Stadsstyrelsen

Ordinarie ledamöter

Ordförande Tatu Rauhamäki

I vice ordförande Osku Pajamäki

II vice ordförande Otso Kivekäs

Arja Karhuvaara

Lasse Männistö

Laura Rissanen

Hannu Oskala

Sanna Vesikansa

Pilvi Torsti

Mirka Vainikka

Silvia Modig

Veronika Honkasalo

Mika Raatikainen

Marcus Rantala

Laura Kolbe

Saml.

SDP

Gröna

Saml.

Saml.

Saml.

Gröna

Gröna

SDP

SDP

VF

VF

Sannf.

SFP

C/Saml.

Personliga ersättare

Ulla-Marja Urho

Antti Koskela

Tuuli Kousa

Hannele Luukkainen

Juha Hakola

Kauko Koskinen

Hannu Tuominen

Tuomas Rantanen

Jorma Bergholm

Kaarin Taipale

Henrik Nyholm

Paavo Arhinmäki

Nina Huru

Björn Månsson

Anniina Palm

Helsingfors stadsstyrelse har 15 ledamöter och sammanträder varje måndag.
År 2016 sammanträdde stadsstyrelsen 45 gånger.

Sektioner

Koncernsektionen

Ordinarie ledamöter

Ordförande Tuuli Kousa	Gröna
Vice ordförande Osku Pajamäki	SDP
Lasse Männistö	Saml.
Ulla-Marja Urho	Saml.
Laura Rissanen	Saml.
Tuomas Rantanen	Gröna
Pilvi Torsti	SDP
Silvia Modig	VF
Mika Raatikainen	Sannf.

Personliga ersättare

Hannu Oskala
Kaarin Taipale
Arja Karhuvaara
Juha Hakola
Kauko Koskinen
Otso Kivekäs
Jorma Bergholm
Paavo Arhinmäki
Nina Huru

IT-sektionen

Ordinarie ledamöter

Ordförande Otso Kivekäs	Gröna
Vice ordförande Ulla-Marja Urho	Saml.
Ossi Mäntylähti	Saml.
Katrina Harjuhahto-Madetoja	Saml.
Suzan Ikävalko	Gröna
Kaarin Taipale	SDP
Jouko Malinen	SDP
Mikko Pöri	VF
Kristina Juth	SFP/Sannf.

Personliga ersättare

Joonas Lyytinen
Arja Karhuvaara
Joonas Haavisto
Hannele Luukkainen
Hannu Oskala
Valtteri Aaltonen
Miriikka Laakkonen
Juho Lindman
René Hursti

Ledarskapssektionen

Ordinarie ledamöter

Ordförande Lasse Männistö	Saml./C
Vice ordförande Osku Pajamäki	SDP
Laura Rissanen	Saml.
Jarmo Nieminen	Saml.
Emma Kari	Gröna
Erkki Perälä	Gröna
Pilvi Torsti	SDP
Veronika Honkasalo	VF
Harri Lindell	Sannf./SFP

Personliga ersättare

Terhi Peltokorpi
Maija Anttila
Seija Muurinen
Pekka Majuri
Ville Ylikahri
Tuuli Kousa
Jorma Bergholm
Silvia Modig
Marcus Rantala

Nämnder, direktioner, förvaltningar, kommittéer och kommissioner

Stadsdirektören

- Direktionen för affärsverket Ekonomiförvaltningstjänsten
  - Affärsverket Ekonomiförvaltningstjänsten
  - Revisionskontoret
  - Stadskansliet

Biträdande stadsdirektören för byggnads- och miljöväsendet

- Direktionen för affärsverket Helsingfors stads trafikverk
  - Affärsverket HST
- Direktionen för affärsverket Servicecentralen
  - Servicecentralen
- Miljönämnden
  - Miljöcentralen
- Nämnden för allmänna arbeten
  - Byggnadskontoret
- Nämnden för tekniska tjänster
  - Byggtjänsten
  - Partitorget
  - Upphandlingscentralen
- Räddningsnämnden
  - Räddningsverket

Biträdande stadsdirektören för bildningsväsendet

- Direktionen för affärsverket Personalutvecklingstjänster
  - Affärsverket Personalutvecklingstjänster
- Direktionen för djurgården
  - Högholmens djurgård
- Direktionen för finska arbetarinstitutet
  - Finska arbetarinstitutet

- Direktionen för konstmuseet
  - Konstmuseet
- Direktionen för stadsmuseet
  - Stadsmuseet
- Direktionen för stadsorkestern
  - Stadsorkestens byrå
- Direktionen för svenska arbetarinstitutet
  - Svenska arbetarinstitutet
- Idrottsnämnden
  - Idrottsverket
- Kultur- och biblioteks-nämnden
  - Stadsbiblioteket
  - Kulturcentralen
- Ungdomsnämnden
  - Ungdomscentralen
- Utbildningsnämnden
  - Utbildningsverket
  - Faktacentralen
  - Företagshälsövärdcentralen

Biträdande stadsdirektören för stadsplanerings- och fastighetsväsendet

- Bostadsnämnden
- Bostadsproduktionskommittén
  - Bostadsproduktionsbyrån
- Byggnadsnämnden
  - Byggnadstillsynsverket
- Fastighetsnämnden
  - Fastighetskontoret
- Stadsplaneringsnämnden
  - Stadsplaneringskontoret

Biträdande stadsdirektören för social- och hälsovårdsväsendet

- Barnomsorgsnämnden
  - Barnomsorgsverket
- Social- och hälsovårdsnämnden
  - Social- och hälsovårdsverket

Kommittéer och kommissioner av bestående karaktär

- Energisparkkommissionen
- Handikapprådet
- Historiekommittén
- Idrottspriskommittén
- Intressekontorskommittén
- Jämställdhetskommittén
- Kommissionen för frivilligt arbete
- Kommissionen för frontveteranären
- Kommissionen för invandrar- och integrationsärenden
- Kommissionen för tillgänglighetsfrågor
- Namnkommittén
- Polisdelegationen
- Räddningstjänstkommissionen
- Samarbetskommissionen för Helsingfors stad och Helsingfors universitet
- Stadgekommittén
- Sysselsättningskommittén
- Tvåspråkighetskommittén
- Valberedningskommittén
- Äldrerådet

Helsingfors stads organisation 31.12.2016

Fakta om Helsingfors

Helsingfors

Grundades 1550	
Huvudstad 1812	

Område och miljö

Totalyta, km ²	719
Land, km ²	217
Befolkningstäthet, Invånare/km ² /landområde	2 934
Strandlinje, km	123
Öar	315

Medeltemperatur

Hela året	6,6°C
Varmaste månaden, juli	17,8°C
Kallaste månaden, januari	-8,8°C

Befolkning

Folkmängd 2016/2017	635 181
Åldersfördelning, %	
• 0-6	7,2
• 7-15	7,7
• 16-64	68,4
• 65-74	9,6
• 75+	7,1
Förväntad livslängd 2011-2015	80,7
• män	77,5
• kvinnor	83,3
Finländska medborgare, %	90,6
Utländska medborgare, %	9,4
Finskspråkiga, %	79,6
Svenskspråkiga, %	5,7
Övriga språk, %	14,7

Boende 2015

Bostadslägenheter sammanlagt	350 314
Ägarbostäder, %	42,3
Boendetäthet m ² /person	34,0
Stadens hyresbostäder 2012	49 564

Arbetsmarknad

Arbetsplatser 2016	421 470
• primärproduktion (TOL A-B), %	0,1
• förädling (TOL C-F), %	10,5
• tjänster sammanlagt (TOL G-S), %	88,7
Marknadsservice (TOL G-N, R-S), %	61,5
Offentlig förvaltning, välfärdsservice (TOL O-Q), %	27,2
Övrig eller okänd (TOL T-X), %	0,7
Företag sammanlagt 2015	45 203
Arbetskraft (15-74-åringar) 2015	
• sysselsatta	324 500
• arbetslösa	27 800
Andel sysselsatta, %	71,3
Arbetslöshetsgrad, %	7,9

Kommunikation

Registrerade bilar/ 1 000 invånare	410
Kollektivtrafik inom staden, resor sammanlagt	205 mn
Antal mobiltelefoner/ 100 invånare (hela landet)	173
Internetanvändare (16-89 år), andel av befolkningen, %	95,4

Energi- och vattenförsörjning	
Elförsäljning	7 035 GWh
Fjärrvärmeförsäljning	5 876 GWh
Vattenförsäljning (Huvudstadsregionen)	71,8 mn m ³
Vattenförbrukning per invånare och dag (Huvudstadsregionen)	225 liter
Renat avloppsvatten, volym	101,5 mn m ³

Hälsovård	
Stadens hälsostationer	25
Stadens sjukhus ¹	5

Primärvård	
Primärvårdsbesök sammanlagt	6,0 mn
• besök vid hälsostationer etc.	5,5 mn
• tandvårdsbesök	0,5 mn
• sammanlagt per invånare	9,5
Institutionsvård i medeltal dagligen	783
• vid egna sjukhus	722
• vid köptjänstsjukhus	62
• sammanlagt per 1 000 invånare	1,2

Specialsjukvård	
Poliklinikbesök sammanlagt	1,2 mn
• vid egna enheter	0,4 mn
• vid köptjänstpolikliniker	0,8 mn
• sammanlagt per invånare	1,8
Institutionsvård i medeltal dagligen	1 018
• vid egna enheter	411
• vid köptjänstsjukhus	607
• sammanlagt per 1 000 invånare	1,6

Socialväsendet	
Dagvårdsplatser för barn ³ antal per hundra 1–6-åringar	66,0
Platser vid servicehus för åldringar	2 602
• antal per hundra 75 år fyllda	5,8
• institutionsvårdplatser ⁴	1 533
• antal per hundra 75 år fyllda	5,8

Utbildning	
Utbildningsstruktur	
%andel 15 år fyllda med	
• högst utbildning på grundskolenivå	27
• examen på mellannivå (sekundär)	33
• examen på högskolenivå (tertiär)	41

Läroanstalter i Helsingfors	
• Universitet	3
• Yrkehögskolor	5
• Yrkesinriktade läroanstalter	20
• Grundskolor och gymnasier	149

Kultur och fritid	
Stadsbiblioteket	
• Antal lån, milj.	9,3
• Antal lån per invånare	14,6
Museer	57
Friluftsvägar och motionslingor, km	216
Simhallar	13
Idrottssalar och hallar	32

Turism	
Passagerartrafik (miljoner passagerare)	
• via Helsingfors-Vanda flygplats	17
• via Helsingfors hamn	12
• via Helsingfors järnvägsstation	53
Besökande som tagit in på hotell, miljoner	2,1
• övernattnings sammanlagt	3,6
• varav utlänningar	1,9
Antal hotell	55
• hotellrum	8 840
• bäddar	16 855
Internationella kongresser och evenemang	286
• deltagare	60 790

¹ Hertonäs, Dal, Malm, Storkärr, Haartman, Aurora.

² Även psykiatriska dagsjukhuset.
Siffrorna inbegriper besöken vid stadens egen jämte köpt service samt vård samtals och övrig kontakt som ersätter besök.

³ Innehåller kommunala daghem, familjedagvård och köptjänstdaghem.

⁴ Innehåller institutionsvård och långtidsvård.

Bokslut:

Året var positivare i stadens ekonomi än det hade förutsetts

År 2016 var positivare än prognostiserat för Helsingfors stads ekonomi. Stadens verksamhetsbidrag utföll bättre än budgeterat och skatteintäkterna ökade mer än förväntat. Därmed blev stadens årsbidrag 300 miljoner euro bättre än i budgeten.

Tack vare de exceptionellt höga inkomsterna från försäljning av mark var stadens internt tillförda medel tillräckliga för att täcka investeringarna. Kassaflödet för verksamheten och investeringarna var positivt, cirka 160 miljoner euro. Detta gjorde det möjligt för staden att minska lånebeståndet.

Beredskap för framtiden: Nya generalplanen möjliggör tillväxt i Helsingfors.

Utgifterna under kontroll

Stadens totala utgifter underskred budgeten och den jämförbara utgiftsökningen förblev på en låg nivå, på bara cirka 0,5 procent.

Att målet att hejda ökningen i driftsutgifterna tas upp i strategin har visat sig vara ett fungerande sätt att styra ökningen av driftsutgifterna. Det har spelat en avgörande roll i att få stadens ekonomi i balans. Utgifterna utföll till och med något mindre än året innan.

Utgifterna inom social- och hälsovårdstjänsterna ökade relativt litet, med 0,9 procent. Dessutom blev utgiftsökningen relativt liten inom de undervisnings- och utbildningstjänster som staden själv producerar, 1,6 procent.

Beredskap för framtiden

Kännetecknande för verksamheten år 2016 var beredningen av stadens nya ledarskapssystem och sektorsorganisation samt beredskapen för social- och hälsovårdsreformen och reformen av landskapsförvaltningen. Stadsfullmäktige godkände ändringarna i ledarskapssystemet i juni 2016 och beslutade om att övergå till en sektorsorganisation från och med den 1 juni 2017.

Generalplanen som godkändes av stadsfullmäktige i oktober möjliggör tillväxt i Helsingfors.

I augusti inledde Startup Maria Oy sin verksamhet. Bolaget syftar till att skapa förutsättningar för nytt tillväxtföretagande och att stödja tillväxten och internationaliseringen i tillväxtföretagen.

Bostäder byggs flitigt

Bostadsbyggandet var livligt i likhet med det föregående året. Antalet bostäder som är under byggnad förblev kring 7 000 bostäder. Antalet bostäder som började byggas var större än antalet bostäder som blev färdiga.

Stadens investeringar uppgick till 486 miljoner euro när affärsverken inte räknas med. Affärsverkens investeringar uppgick till 177 miljoner euro så de sammanlagda investeringsutgifterna var därmed 663 miljoner euro.

De största grundberedningsområdena var Fiskehamnen, 14 miljoner euro, Västra hamnen, 22 miljoner euro och Böle, nio miljoner euro.

Räkenskapsperiodens resultat i staden var 470 miljoner euro. Det jämförbara resultatet under föregående år var 18,6 miljoner euro och 188,5 miljoner euro år 2014. År 2014 räknades Helsingfors Energi med för sista gången före bolagiseringen.

Årsbidraget var 569 miljoner euro. Årsbidraget visar hur mycket tillförda medel som återstår för investeringar och amorteringar. Enligt grundläggande premisser är en kommuns internt tillförda medel tillräckliga om de täcker avskrivningarna. Årsbidraget täckte 169 procent av avskrivningarna. Årsbidraget var 300 miljoner euro större än budgeterat.

Skatteintäkterna uppgick till 3 206 miljoner euro, med andra ord var de totala skatteintäkterna 142 miljoner euro högre än budgeterat och 4,5 procent högre än förra året. Inkomsterna från kommunalskatten uppgick till 2 586 miljoner euro (ökning 4,2 procent) då skattesatsen var 18,5 procent. Inkomsterna från samfundsskatten uppgick till 397 miljoner euro och ökade därmed med 6,7 procent. Intäkterna från fastighetsskatten uppgick till 222 miljoner euro. Ökningen jämfört med förra året var 7,6 miljoner euro, det vill säga 3,5 procent.

Helsingfors fick 316 miljoner euro i statsandelar.

Lånebeloppet per invånare var 2 157 euro medan det i fjol var 2 518 euro. Lånebeståndet i slutet av 2016 var 1 371 miljoner euro. Stadens likviditet var 79 dagar i slutet av året. Till skillnad från föregående år har även koncernsammanslutningarnas tillgångar på stadens koncernkonto beaktats i stadens likviditet. Stadens lånebestånd (lån från penninginstitut och försäkringsinrättningar) minskade med 210 miljoner euro.

Självförsörjningsgraden var 77 procent. Stadens självförsörjningsgrad har varit över 75 procent under de senaste åren medan det genomsnittliga målet inom kommunekonomin är 70 procent.

Balansomslutningen var 14 249 miljoner euro. Beloppet ökade med 648 miljoner euro jämfört med året innan.

Helsingfors stadskoncerns årsbidrag var 1 032 miljoner euro, vilket är cirka 194 miljoner euro bättre än år 2015. Stadskoncernens likviditet var 59 dagar i slutet av året.

Investeringar

Investeringsutgifter utan affärsverk, miljoner euro

Fast egendom	89,9
Husbyggandet	194,8
Gator, trafikdelar och banor	112,6
Skyddsrum	0,5
Anläggande av parker	9,9
Idrottsplatser	8,5
Högholmens djurgård	1,4
Grundanskaffning av lös egendom	56,8
Samkommuner	0
Värdepapper	6,6
Övrig kapitalhushållning	5,0
Totalt	486

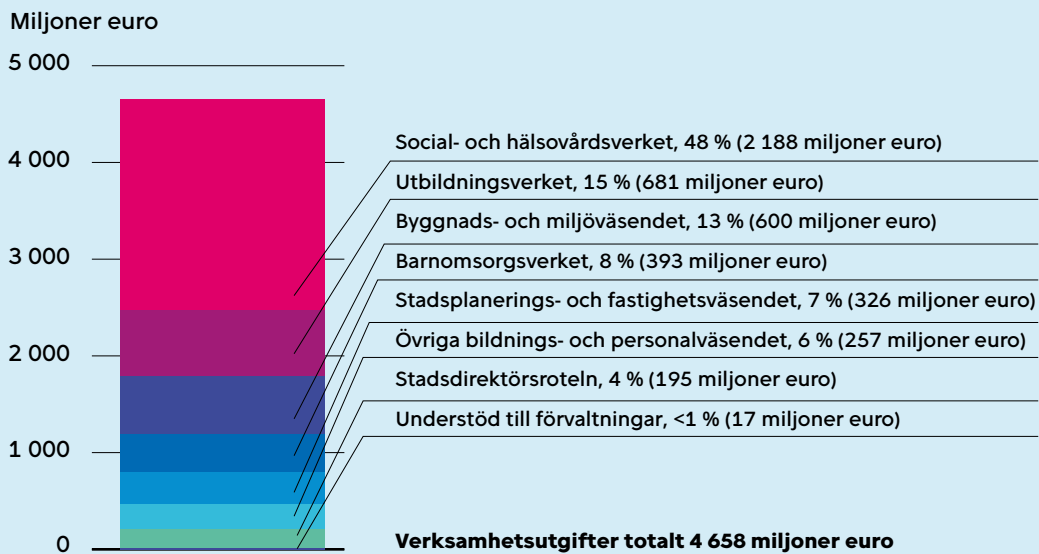
Bokslutets nyckeltal 2016

	Koncernen		Staden	
	2016	2015	2016	2015
Resultaträkningens nyckeltal				
Verksamhetsintäkter av verksamhetsutgifterna, %	56,3	56,0	26,1	24,9
Årsbidrag, miljoner euro	1 032	838	569	265
Årsbidrag, % av avskrivningarna	152,6	127,0	168,9	68,7
Årsbidrag, euro/invånare	1 624	1 334	896	422
Finansieringsanalysens nyckeltal				
Kumulativt kassaflöde för verksamheten och investeringarna för fem år, miljoner euro	-637,5	-639,6	221,9	-16,9
Kumulativt kassaflöde för verksamheten och investeringarna för fem år, miljoner euro, utan bokföringseffekterna av bolagiseringar av affärsverk under 2014	..	..	-157,5	-396,0
Internt tillförda medel för investeringar, %	69,5	78,5	88,4	46,8
Låneskötselbidrag	1,7	3,6	1,7	2,1
Likviditet, kassadagar	59	79	79	70
Balansräkningens nyckeltal				
Soliditetsgrad, %	60,3	58,8	77,6	77,9
Relativ skuldsättning, %	91,2	95,6	52,5	52,5
Lånestock 31.12, miljoner euro	4 940	5 011	1 371	1 582
Lån, euro/invånare	7 772	7 977	2 157	2 518
Lånefordringar 31.12, miljoner euro	479	476	1 951	2 009
Koncernens lånefordringar 31.12, euro/invånare	753	758	..	..
Invånarantal 31.12	635 600	628 200	635 600	628 200

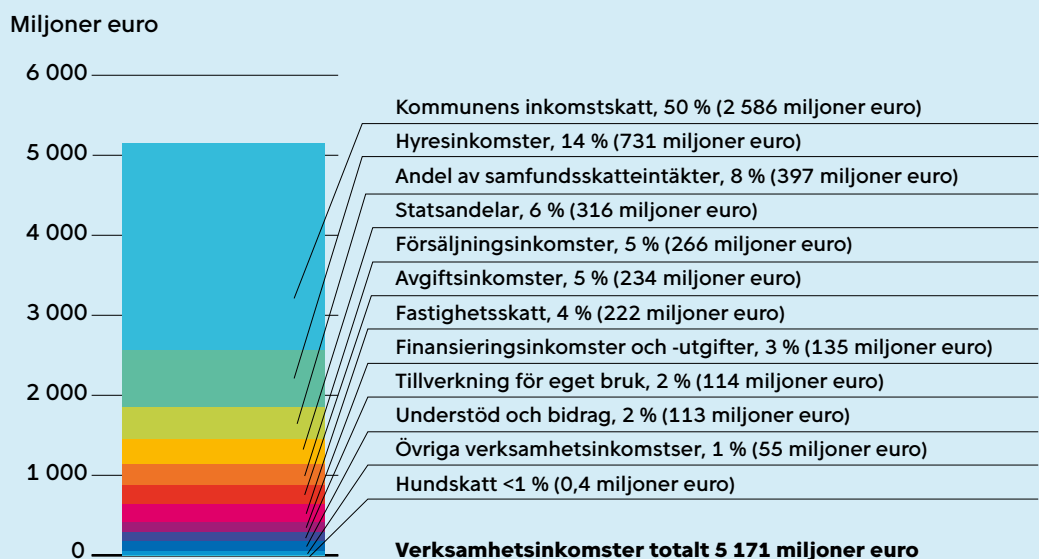

Verksamhetsutgifter och -inkomster

Verksamhetsutgifter per bransch 2016, utan affärsverk och fonder, interna poster har inte eliminerats.

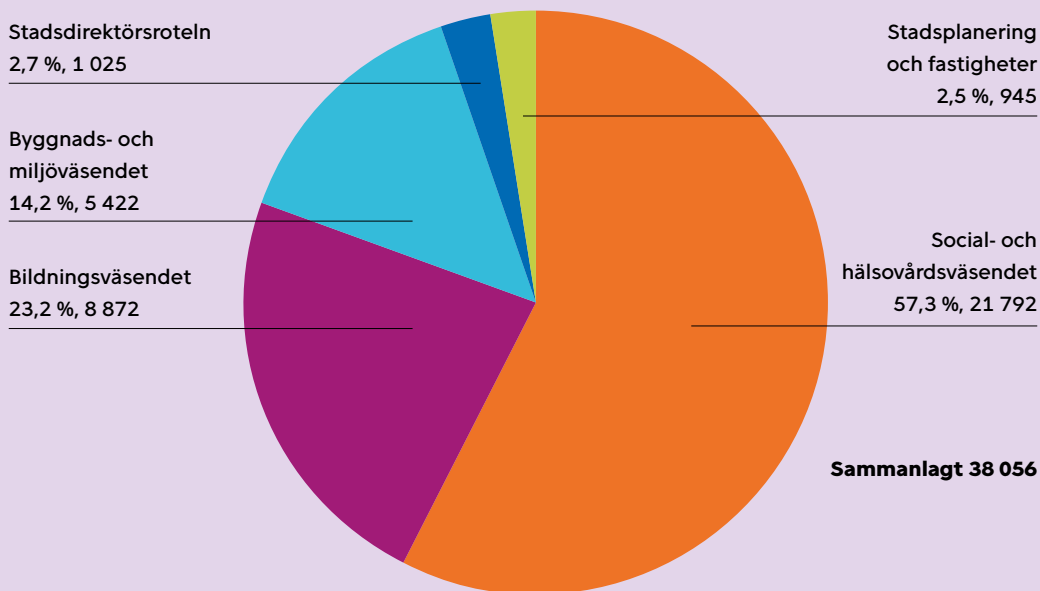

Skatte- och statsandelsinkomster, finansieringsinkomster per bransch, netto, 2016 utan affärsverk och fonder, interna poster har inte eliminerats.

Personal enligt verksamhetsområde

Kalkylscheman för nyckeltal

Verksamhetsintäkter/-kostnader = $100 \times \text{verksamhetsintäkter/verksamhetskostnader} - \text{tillverkning för eget bruk}$.

Soliditetsgrad i procent = $100 \times (\text{eget kapital} + \text{avskrivningsdifferens} + \text{reserver}) / (\text{balansräkningens slutsumma} - \text{erhållna förskott})$.

Årsbidrag/avskrivningar, % = $100 \times \text{årsbidrag/avskrivningar}$.

Finansiella tillgångar, euro/invånare = $(\text{fordringar} + \text{finansiella värdepapper} + \text{kassa och bank} - \text{främmande kapital} + \text{erhållna förskott}) / \text{invånarantal}, 31.12$

Relativ skuldsättning, % = $(\text{främmande kapital} - \text{erhållna förskott}) / (\text{verksamhetsintäkter} + \text{skatteintäkter} + \text{statsandelar})$.

Lånestock 31.12 (miljoner euro) = $\text{främmande kapital} - (\text{erhållna förskott} + \text{leverantörsskulder} + \text{passiva resultatregleringar} + \text{övriga skulder})$.

Låneskötselbidrag = $(\text{årsbidrag} + \text{räntekostnader}) / (\text{räntekostnader} + \text{låneamorteringar})$.

Internt tillförda medel för investeringar, % = $100 \times \text{årsbidrag/självfinansieringsutgift för investeringar}$.

Lånefordringar 31.12 = masskuldebrevslånefordringar som upptagits bland placeringar och övriga lånefordringar.

Helsingfors stads resultaträkning

Miljoner euro	1.1-31.12.2016	1.1-31.12.2015
Verksamhetsintäkter		
Försäljningsintäkter	329,1	310,7
Avgiftsintäkter	227,6	213,4
Understöd och bidrag	112,3	116,5
Hysesintäkter	359,2	345,7
Övriga verksamhetsintäkter	53,2	55,3
	1 081,5	1 041,6
Tillverkning för eget bruk	117,1	114,8
Verksamhetskostnader		
Personalkostnader		
Löner och arvoden	-1 349,7	-1 374,3
Personalbikostnader		
Pensionskostnader	-360,8	-381,3
Övriga personalbikostnader	-85,4	-82,2
Köp av tjänster	-1 640,1	-1 658,5
Material, förnödenheter och varor	-193,1	-185,4
Understöd	-443,7	-428,6
Hyeskostnader	-186,1	-180,9
Övriga verksamhetskostnader	-7,1	-11,8
	-4 266,1	-4 302,8
Verksamhetsbidrag	-3 067,5	-3 146,5
Skatter och statsandelar		
Skatteinkomster	3 205,6	3 067,9
Statsandelar	316,3	273,2
	3 521,9	3 341,1
Finansieringsintäkter och -kostnader		
Ränteintäkter	82,8	86,2
Övriga finansieringsintäkter	50,6	18,7
Räntekostnader	-18,0	-22,2
Övriga finansieringskostnader	-0,4	-12,2
	114,9	70,5
Årsbidrag	569,4	265,1
Avskrivningar och nedskrivningar		
Avskrivningar enligt plan	-337,2	-329,6
Nedskrivningar	0,0	-56,1
	-337,2	-385,7
Extraordinära poster		
Extraordinära intäkter	239,5	139,8
Extraordinära kostnader	-1,5	-0,6
	238,0	139,2
Räkenskapsperiodens resultat	470,2	18,6
Ökning (-) eller minskning (+) av avskrivningsdifferensen	-13,9	3,1
Ökning (-) eller minskning (+) av reserver	16,3	-2,1
Ökning (-) eller minskning (+) av fonder	-7,5	9,3
	-5,1	10,2
Räkenskapsperiodens överskott/underskott (-)	465,0	28,8

Finansieringsanalys för Helsingfors stad

Miljoner euro	2016	2015
Kassaflöde i verksamheten		
Årsbidrag	569,4	265,1
Extraordinära poster	238,0	139,2
Korrektivposter till internt tillförda medel	-251,5	-151,4
	555,9	252,9
Kassaflöde för investeringarna		
Investeringsutgifter	-663,0	-571,2
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	18,8	5,3
Överlåtelseinkomster från tillgångar bland bestående aktiva	247,0	146,1
	-397,1	-419,8
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	158,8	-167,0
Finansieringens kassaflöde		
Ändringar i utlåningen		
Ökning av utlåningsfordringar	-9,9	-23,3
Minskning av utlåningsfordringar	67,3	101,5
	57,4	78,2
Ändringar i lånestocken		
Ökning av långfristiga lån	110,0	120,0
Minskning av långfristiga lån	-320,7	-116,6
	210,7	3,4
Ändringar i eget kapital	0	0
Övriga ändringar i likviditeten		
Ändringar i förvaltade medel och förvaltad kapital	-5,9	-13,7
Ändring i omsättningstillgångar	-2,2	-0,3
Ändring i fordringar	-113,0	-11,4
Ändring i räntefria skulder	315,1	43,3
	173,9	17,9
Finansieringens kassaflöde	20,6	99,5
Ändring i likvida medel		
Likvida medel 31.12	1 119,9	940,4
Likvida medel 1.1	940,4	1 007,9
	179,4	-67,5

Balansräkning för Helsingfors stad

AKTIVA (miljoner euro)	31.12.2016	31.12.2015
Bestående aktiva		
Immateriella tillgångar		
Immateriella rättigheter	17,6	19,8
Övriga utgifter med lång verkningstid	82,2	84,0
Förskottsavgifter	2,7	1,1
	102,5	104,9
Materiella tillgångar		
Mark- och vattenområden	3 216,0	3 142,5
Byggnader	1 678,0	1 622,5
Fasta konstruktioner och anordningar	1 347,9	1 313,8
Maskiner och inventarier	265,4	173,0
Övriga materiella tillgångar	12,2	12,1
Förskottsavgifter och pågående upphandlingar	346,9	311,1
	6 866,4	6 575,0
Placeringar		
Aktier och andelar	3 150,7	3 143,4
Övriga lånefordringar	1 951,4	2 008,8
Övriga fordringar	0,5	0,5
	5 102,7	5 152,8
Förvaltade medel		
Statliga uppdrag	132,1	139,7
Donationsfonders särskilda täckning	4,4	4,3
Övriga förvaltade medel	543,8	441,8
	680,3	585,8
Rörliga aktiva		
Omsättningstillgångar		
Material och förnödenheter	10,3	9,5
Produkter under tillverkning	7,1	5,7
Övriga omsättningstillgångar	0,1	0,1
	17,5	15,2
Fordringar		
Långfristiga fordringar		
Kundfordringar	0,0	0,1
Lånefordringar	0,1	0,1
Övriga fordringar	126,6	24,1
	126,6	24,2
Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	53,3	58,0
Lånefordringar	0,6	0,4
Övriga fordringar	66,4	40,5
Aktiva resultatregleringar	113,6	104,3
	233,9	203,2
Fordringar totalt	360,5	227,5
Finansiella värdepapper		
Placeringar i penningmarknadsinstrument*	0,0	554,0
Masskuldebrevsfordringar	20,0	20,0
	20,0	574,0
Kassa och bank*	1 099,9	366,4
AKTIVA TOTALT	14 249,7	13 601,7

PASSIVA (miljoner euro)	31.12.2016	31.12.2015
Eget kapital		
Grundkapital	2 972,4	2 972,4
Uppskrivningsfond	1 806,4	1 808,4
Övriga egna fonder	522,3	514,8
Övrigt eget kapital	729,0	729,0
Överskott/underskott (-) från tidigare räkenskapsperioder	4 479,3	4 450,4
Räkenskapsperiodens överskott/underskott (-)	465,0	28,8
	10 974,4	10 503,8
Avskrivningsdifferens och reserver		
Avskrivningsdifferens	66,1	52,2
Reserver	1,8	18,1
	67,9	70,3
Avsättningar		
Avsättningar för pensioner	124,9	138,1
	124,9	138,1
Förvaltad kapital		
Statliga uppdrag	133,3	140,6
Donationsfondernas kapital	4,4	4,3
Övrigt förvaltad kapital	515,0	419,2
	652,7	564,1
Främmande kapital		
Långfristigt		
Lån från finansinstitut och försäkringsinrättningar	1 248,5	1 253,8
Lån från andra kreditgivare	7,4	7,4
Erhållna förskott	0,3	13,1
Skulder till leverantörer	1,2	1,2
Anslutningsavgifter och övriga skulder	7,6	0,1
	1 265,0	1 275,6
Kortfristigt		
Lån från finansinstitut och försäkringsinrättningar	115,3	320,7
Erhållna förskott	11,4	11,6
Skulder till leverantörer	141,1	135,1
Anslutningsavgifter och övriga skulder	512,4	169,7
Resultatregleringar	384,5	412,6
	1 164,7	1 049,7
Främmande kapital totalt	2 429,7	2 325,3
PASSIVA TOTALT	14 249,7	13 601,7

* Jämförelseårets uppgifter har korrigerats på grund av en ändring av bokföringspraxisen avseende personalkassamedel.

Koncernens verksamhet och ekonomi

Helsingfors stadskoncerns årsbidrag för 2016 ökade med cirka 194 miljoner euro jämfört med 2015 och uppgick till 1 032 miljoner euro. Helsingfors stads årsbidrag ökade med 304 miljoner euro jämfört med förra året. Därmed höjde dottersammanslutningarna inte lika mycket som förra året stadskoncernens årsbidrag.

Helsingfors stads koncernbokslut omfattar 83 dottersammanslutningar som ingår i stadskoncernen. Via de sammanslagna dottersammanslutningarna ingår i koncernbokslutet även 36 underkoncernsammanslutningar. Bokslutet omfattar även alla fem samkommuner där staden är medlem samt alla 11 stiftelser där staden har bestämmanderätt. Därutöver omfattar koncernbokslutet en samägd sammanslutning för staden samt alla 39 intressesammanslutningar.

Enligt strategiprogrammet ska stadskoncernen ledas som en helhet.

Den nuvarande modellen för koncernstyrningen har använts sedan 2004 och den har kompletterats genom att grunda stadsstyrelsens koncernsektion från början av 2009. Stadsfullmäktige godkände Helsingfors stads nya koncerndirektiv som verktyg för koncernstyrningen i maj 2016.

Koncernstyrningen har utvecklats enligt stadsstyrelsens utvecklingslinjer och det av stadsfullmäktige godkända strategiprogrammet. Enligt strategiprogrammet 2013–2016 ska stadskoncernen ledas som en helhet, koncernstyrningen effektiveras och utkristalliseras, ägarpolitiken utkristalliseras och organisationen utvecklas för att förbättra tjänsterna för invånarna. Som en del av utvecklingen enligt strategiprogrammet godkändes förnyandet av stadens koncerndirektiv

samt förbereddes uppdateringen av instruktionen De centrala principerna för ledning och förvaltning inom *Helsingfors stadskoncern*.

För att genomföra koncernstyrningen och främja verksamheten för stadskoncernens övergripande nytta följer stadskoncernens dottersammanslutningar de grundläggande linjedragningarna i det godkända strategiprogrammet samt bestämmelserna i koncerndirektivet.

En detaljerad förteckning över sammanslutningarna och stiftelserna som koncernbokslutet omfattar finns i noterna till bokslutet.

Det finns centraliserade koncernfunktioner bland annat inom finansierings- och investeringsverksamheten och upphandlingsverksamheten. Dottersammanslutningarna ansvarar själva för att försäkra sin verksamhet och egendom. När det gäller att bekämpa grå ekonomi använder dottersammanslutningarna sig av bland annat tjänsten Tilaajavastuu. fi och deltar i samarbetet mellan stadskoncernen och Skatteförvaltningen.

Koncernledningen har följt upp koncernsammanslutningarnas risksituation i samband med uppföljningen av verksamheten och ekonomin bland annat med hjälp av uppföljningsrapporter.

Enligt det gällande koncerndirektivet delas stadens dottersammanslutningar och -stiftelser in i två grupper, det vill säga portföljer: dottersammanslutningar som arbetar på marknadsvillkor och andra dottersammanslutningar. I stadens ägarstyrning kan olika verksamhetsprinciper och -sätt tillämpas för dottersammanslutningar som arbetar på marknadsvillkor och för andra dottersammanslutningar till exempel genom att ställa upp olika skyldigheter i fråga om intern kontroll och riskhantering. Stadsstyrelsen beslutar om placeringen av dottersammanslutningar i portföljerna som en del av ägarstrategin per dottersammanslutning som bereds vid stadskansliet.

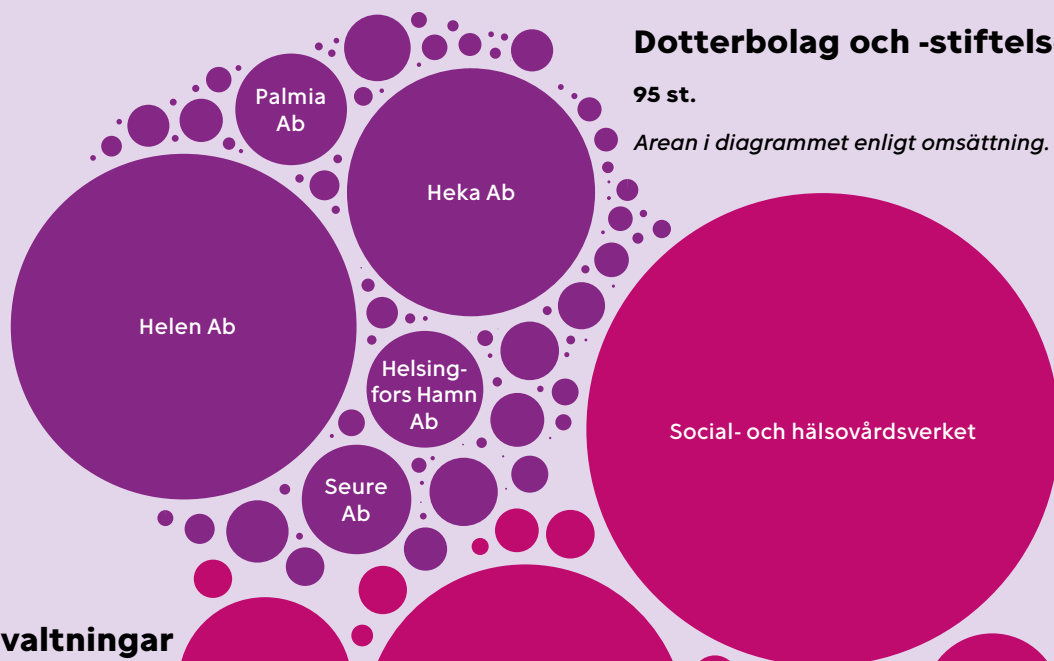

Helsingfors kommunkoncern

Dotterbolag och -stiftelser

95 st.

Arean i diagrammet enligt omsättning.

Förvaltningar

27 st.

Arean i diagrammet enligt verksamhetsutgifter.

Affärsverk

5 st.

Arean i diagrammet enligt verksamhetsutgifter.

Intressebolag*

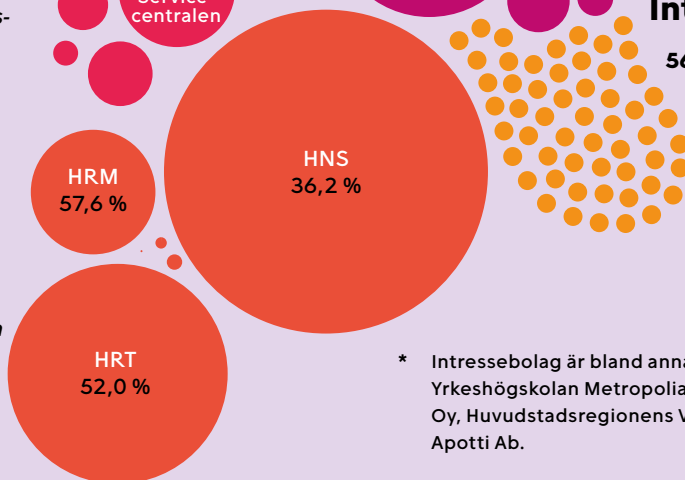
56 st.

Arean motsvarar inte volymen.

Samkommuner

6 st.

Arean i diagrammet enligt Helsingfors rösträtt (anges i procent) i relation till samkommunens totala utgifter.

* Intressebolag är bland annat Vanda Energi Ab, Yrkehögskolan Metropolia Ab, Startup Maria Oy, Huvudstadsregionens Vagnpark Ab och Apotti Ab.

Koncernresultaträkning

Miljoner euro	1.1-31.12.2016	1.1-31.12.2015
Verksamhetsintäkter	3 156,0	3 114,4
Verksamhetskostnader	-5 604,3	-5 559,5
Andel av intresseföretagens vinst/förlust (-)	9,9	7,8
Verksamhetsbidrag	-2 438,4	-2 437,4
Skatteintäkter	3 205,6	3 067,9
Statsandelar	316,3	273,2
Finansieringsintäkter och -kostnader		
Ränteintäkter	16,8	19,5
Övriga finansieringsintäkter	14,3	16,7
Räntekostnader	-73,8	-90,1
Övriga finansieringskostnader	-8,9	-12,0
	-51,6	-65,9
Årsbidrag	1 032,0	837,8
Avskrivningar och nedskrivningar		
Avskrivningar enligt plan	-675,9	-658,7
Differens vid eliminering av innehav	-0,5	14,0
Nedskrivningar	-0,3	-1,0
	-676,6	-645,7
Extraordinära poster	272,8	115,6
Räkenskapsperiodens resultat	628,2	307,7
Bokslutsdispositioner	-12,5	-0,5
Räkenskapsperiodens skatter	-10,9	-19,9
Kalkylmässiga skatter	-8,1	-6,3
Minoritetsandelar	1,8	1,4
Räkenskapsperiodens överskott/ underskott (-)	598,4	282,4
Koncernresultaträkningens nyckeltal		
Verksamhetsintäkter/verksamhetskostnader, %	56,3	56,0
Årsbidrag/Avskrivningar, %	152,6	127,0
Årsbidrag, euro/invånare	1 624	1 334
Invånarantal	635 600	628 200

Koncernfinansieringsanalys

Miljoner euro	2016	2015
Kassaflöde i verksamheten		
Årsbidrag	1 032,0	837,8
Extraordinära poster	272,8	115,6
Räkenskapsperiodens skatter	-10,9	-19,9
Korrektivposter till internt tillförda medel	-292,3	-120,0
	1 001,7	813,4
Kassaflöde för investeringarna		
Investeringsutgifter	-1 505,3	-1 074,7
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	20,0	7,0
Överlåtelseinkomster från tillgångar bland bestående aktiva	446,4	197,6
	-1 039,0	-870,1
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	-37,3	-56,6
Finansierings kassaflöde		
Ändringar i utlåningen		
Ökning av utlåningsfordringar	-8,5	-9,9
Minskning av utlåningsfordringar	7,9	14,2
	-0,5	4,3
Ändringar i lånestock		
Ökning av långfristiga lån	535,0	269,2
Minskning av långfristiga lån	-581,4	-168,8
Ändring av kortfristiga lån	-24,8	-30,3
	-71,2	70,0
Ändringar i eget kapital	24,7	19,2
Övriga ändringar i likviditeten		
Ändringar i förvaltade medel och förvaltad kapital	9,6	-17,7
Ändring i omsättningstillgångar	-13,4	3,3
Ändring i fordringar	-115,8	25,2
Ändring i räntefria skulder	-36,4	78,2
	-155,9	89,1
Finansierings kassaflöde	-203,0	182,6
Ändring i likvida medel		
Likvida medel 31.12	1 257,7	1 498,1
Likvida medel 1.1	1 498,1	1 372,1
	-240,4	126,0
Koncernfinansieringsanalysens nyckeltal		
Kumulativt kassaflöde för verksamhet och investeringar för fem år, tusen euro	-637 460	-639 593
Internt tillförda medel för investeringar, %	69,5	78,5
Låneskötselbidrag	1,7	3,6
Likviditet (kassadagar)	59	79

Koncernbalansräkning

Miljoner euro

AKTIVA	31.12.2016	31.12.2015
Bestående aktiva		
Immateriella tillgångar		
Immateriella rättigheter	51,8	56,8
Övriga utgifter med lång verkningstid	233,3	240,7
Förskottsavgifter	13,0	8,2
	298,1	305,7
Materiella tillgångar		
Mark- och vattenområden	3 286,8	3 213,1
Byggnader	5 586,4	5 542,5
Fasta konstruktioner och anordningar	2 400,4	2 352,1
Maskiner och inventarier	1 235,9	1 140,3
Övriga materiella tillgångar	20,1	20,2
Förskottsavgifter och pågående upphandlingar	1 094,8	724,1
	13 624,4	12 992,2
Placeringar		
Andelar i intressebolag	245,1	244,5
Övriga aktier och andelar	451,4	445,3
Övriga lånefordringar	478,7	475,9
Övriga fordringar	2,1	2,1
	1 177,4	1 167,8
Förvaltade medel	536,3	455,7
Rörliga aktiva		
Omsättningstillgångar	112,1	98,8
Fordringar		
Långfristiga fordringar	166,7	63,6
Kortfristiga fordringar	391,0	376,4
	557,7	440,0
Finansiella värdepapper	25,3	496,4
Kassa och bank	1 232,4	1 001,6
AKTIVA TOTALT	17 563,8	16 958,2

Miljoner euro

PASSIVA	31.12.2016	31.12.2015
Eget kapital		
Grundkapital	2 972,4	2 972,4
Stiftelsernas grundkapital	5,8	5,8
Uppskrivningsfond	1 811,3	1 813,2
Övriga egna fonder	839,6	812,7
Övrigt eget kapital	734,1	734,1
Överskott/underskott (-) från tidigare räkenskapsperioder	3 554,9	3 276,8
Räkenskapsperiodens överskott/underskott (-)	598,4	282,4
	10 516,5	9 897,5
Minoritetsandelar	80,3	69,6
Avsättningar		
Avsättningar för pensioner	126,0	140,1
Övriga avsättningar	39,8	39,4
	162,7	179,6
Förvalt kapital	657,5	567,2
Främmande kapital		
Långfristigt		
Långfristigt räntebärande främmande kapital	4 661,0	4 443,6
Långfristigt räntefritt främmande kapital	99,7	97,9
	4 760,7	4 541,5
Kortfristigt		
Kortfristigt räntebärande främmande kapital	279,0	567,7
Kortfristigt räntefritt främmande kapital	1 107,1	1 135,2
	1 386,1	1 702,9
Främmande kapital totalt	6 146,7	6 244,4
PASSIVA TOTALT	17 563,8	16 958,2
Koncernbalansräkningens nyckeltal		
Soliditetsgrad, %	60,3	58,8
Relativ skuldsättning, %	91,2	95,6
Kumulativt överskott, euro	4 153 306	3 559 243
Kumulativt överskott, euro/invånare	6 534	5 666
Koncernens lånestock 31.12, tusen euro	4 940 025	5 011 275
Koncernens lånestock, euro/invånare	7 772	7 977
Koncernens lånefordringar 31.12, tusen euro	478 671	475 906
Koncernens lånefordringar, euro/invånare	753	758

Helsingfors stads årsberättelse 2016

Helsingfors stad, centralförvaltningens
publikationer 2017:13

Utgivare

Helsingfors stadskansli

Layout

Kokoro & Moi

Fotografier

Maija Astikainen, Helsingfors stads materialbank

Ombrytning och genomförande

Innocorp Oy

Tryck

Next Print Oy

Översättningar

Grano Oy / Multidoc

ISBN 978-952-331-268-5 (tryckt utgåva)

ISBN 978-952-331-269-2 (nätutgåva)

ISSN-L 2242-4504

ISSN 2242-4504 (tryckt utgåva)

ISSN 2323-8135 (nätutgåva)

Helsingfors stad
Stadskansliet

Norra Esplanaden 11-13
00170 Helsingfors
PB 1
00099 Helsingfors stad
Telefonväxel 09 310 1641
www.hel.fi/sv